

Ewa Rook, Anna Ruszar

Giebułtów, gm. Wielka Wieś, woj. krakowskie. Stanowisko 11

Informator Archeologiczny : badania 20, 22-23

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Poniżej zalegały różne warstwy torfów, a następnie bytli-jalowe kulturowo. Tylko bliżej brzegu, pomiędzy torfem sapiropełowym a torfem z szyszkami sosnowymi występowała parocentymetrowa warstwa żwiru, w której znaleziono róg jelenia. Tuż nad nią /w torfie sapiropełowym/ odkryto dłuto kościane a pod nią /w torfie z szyszkami/ fragment rogowej ściekierki lub toporka. Większość zabytków odkryto na górnym załamie brzegu wyspy w torfie czarnym silnie spiaszczonym. W rejonie tym natrafiono także na ślad po ostro zakończonym słupie o średnicy ok. 20 cm.

Ogółem znaleziono: 1,004 fr. ceramiki /głównie kultury narwskiej, 1 zdobiony fr. szyli naczynia kultury pułcharów lejkowatych i ceramikę schyłkowo-neolityczną z odciskami sznur/, 440 krzemieni, w tym 48 narzędzi i 8 rdzeni /m.in. smukły trójkąt ze skośnie retuszowaną podstawa/, mikrolityczne skończone półtyłczaki, grociki przykrawędnie retuszowane/, 12 wyrobów z kości i rogu /w tym fragmenty 3 harpunów jednorzędowych/, 9 wytworów kamiennych oraz 13,958 szczątków kośnych, w tym ok. 20% rybich.

Badania będą kontynuowane.

DZIERŻĘCINO, gm. Stanów
woj. koszalińskie
Stanowisko 7

Muzeum Okręgowe
w Koszalinie

Badania prowadzili mgr Jolanta Ilkiewicz /autorka sprawozdania/ oraz mgr Ignacy Skrzypek. Pierwszy sezon badań. Finansował WKZ w Koszalinie. Stanowisko wielokulturowe /mezolit, późny neolit i wczesna epoka brązu, kultura łużycka, wczesnośredniowiecze/.

Stanowisko położone jest na kulminacji i stoku płaszczystej wydmy w dolinie jeziora Lubiatowo, ok. 500 m na zachód od południowego krańca wsi Dzierżęcino, bezpośrednio na wschód od drogi polnej do Bonina.

Celem badań było wstępne rozpoznanie chronologiczne i kulturowe stanowiska odkrytego w trakcie badań AZP.

Zbadano dwa wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 100 m². Wykop I/86 założono na kulminacji wydmy. Wykop II/86 wzdłuż stoku wschodniego, w odległości 10 m od pierwszego.

Stwierdzono silne zniszczenie stanowiska przez współczesną uprawę roli i procesy stokowe. Materiał archeologiczny występuje głównie w warstwie ornej oraz w rozproszony w szaro-żółtym piasku pod nią. W piasku tym uchwycono ślady silnie zniszczonych obiektów /ich dolne partie/, nie zawierających z reguły materiałów ruchomych, co utrudnia ocenę ich przynależności kulturowej.

W inwentarzu dominuje zdecydowanie materiał krzemienisty /ponad 1.000 okazów/, reprezentujący głównie późnomezolityczną kulturę chojnicko-pieńkowską. Wydzielić w nim można nieliczne formy typologicznie późniejsze - neolityczne lub wczesnobrązowe. Towarzyszy mu materiał ceramiczny, głównie późnoneolityczny lub nawet wczesnobrązowy /242 fr./, w wykopie II/86 również łużycki /157 fr./ oraz śladowo-wczesnośredniowieczny /11 fr./, W wykopie II/86 odkryto poza tym późnoneolityczny grób zwierzęcy oraz grób popielnicowy kultury łużyckiej /V EB/.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym w Koszalinie.

Badania będą kontynuowane.

GASKI, gm. Gniewkowo
woj. bydgoskie
Stanowisko 18

patrz
okres lateński

GIEBULTÓW, gm. Wielka Wieś
woj. krakowskie
Stanowisko 11

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadziły dr Ewa Rook i mgr Anna Ruszar /autorka sprawozdania/. Finansowało MA w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Osada neolityczna.

Stanowisko położone jest na wydłużonym, stosunkowo wąskim cyplu opadającym na południowy wschód ku rzece Prądnik. Było ono sygnalizowane przez rozmaite ekipy prowadzące w tym rejonie badania powierzchniowe.

Prace miały charakter wstępny, a celem ich było ustalenie dokładnego położenia stanowiska oraz uściślenie jego chronologii.

Założono trzy wykopy sondażowe, w różnych miejscach występowania zabytków archeologicznych na powierzchni. Obiekty archeologiczne wystąpiły jedynie w wykopie wytyczonym na wschodniej części cypla. Są to 3 jamy o charakterze gospodarczym, kształtu trapezowatego lub nieckowatego. Zawierały one niezbyt

liczny materiał zabytkowy w postaci wyrobów krzemienych, pojedynczych, małych fragmentów naczyń glinianych i drobnych węglików drzewnych. Materiał ten należy wiązać z którąś z kultur z cyklu wstęgowych. Odglonięte w roku bieżącym obiekty prawdopodobnie wyznaczają południową granicę osady.

Materiał został złożony w MA w Krakowie.

Przewiduje się kontynuację badań.

GRABIE
woj. wrocławskie
Stanowisko 4

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii
w Poznaniu

Badania prowadził zespół pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofta-Eroniewskiej przy współudziale mgr M. Szmyt. Finansowano z problemu resortowego RP III, 35. Drugi sezon badań. Osada kultury ceramiki wstęgowej rytej, kultury późnej ceramiki wstęgowej, kultury pucharów lejkowatych /faza V/, osada /?/ i cmentarzysko z wczesnej epoki brązu, osada kultury lużyckiej.

Kontynuowano prace przeprowadzone w 1981 r. Celem badań było rozpoznanie kontekstu półziemianki kultury ceramiki wstęgowej rytej /"styl zofiipolski"/, odkrytej w 1981 r. Przyjęto metodę badań przy pomocy rowów sondażowych o szerokości 1 m rozlokowanych wokół wymienionego obiektu tak, by objąć całe pole występowania ceramiki na powierzchni stanowiska. Łącznie zbadano w ten sposób 128 m². W efekcie prowadzonych prac można z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, iż znana z poprzednich badań półziemianka była jedynym obiektem kultury ceramiki wstęgowej rytej na tym stanowisku. Pozostałe wyniki można przedstawić następująco.

Kultura późnej ceramiki wstęgowej /faza III/. Odsloniono dalsze fragmenty domu trapezowego z dworkowym rowem fundamentowym. Pozwalają one na określenie długości domu /33,8 m/ i szerokości jego południowego /szerszego/ szczytu /7,8 m/. Zarejestrowano ponadto fragmenty trzech innych rowów. Ze względu na małą powierzchnię obserwacji oraz brak ceramiki ich interpretacja jako fragmentów dalszych chałk późnowstęgowych nie jest pewna.

Kultura pucharów lejkowatych /faza V/. Odkryto jedną, niewielką jamę oraz kilkanaście fragmentów ceramiki na słoju wtórnym z młodziezych obiektów.

Wczesny okres epoki brązu. Zbadano grób, niewielką jamę oraz obiekt rowkowy, być może związany z grobem. Jama grobowa, zorientowana dłuższą osią w kierunku NNE-SSW /wymiary 3,1 x 2,2 m/, obudowana była wewnątrz prostokątną konstrukcją drewnianą /2,5 x 1,5 m/, zasypaną intensywnie czarną próchnicą z licznymi, silnie rozdrobnionymi fragmentami ceramiki i drobnymi brykami polepy. Sztylet silnie pokawałkowany /brak m.in. puszeki mózgowej/ rozrzucony był na dnie na całej powierzchni ograniczonej drewnianym obramowaniem. Brak wyposażenia.

Kultura lużycka. Zbadano 6 jam gospodarczych o bardzo skąpej zawartości. Ponadto zarejestrowano 11 dołków postępowych o nieokreślonej chronologii, najprawdopodobniej jednak związanych z najpóźniejszym okresem zasiedlenia stanowiska.

Materiały przechowywane są w IP UAM w Poznaniu.

Pożądana jest kontynuacja badań.

GRÓDEK /NADBUŻNY/ nad Bugiem, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 1C

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Andrzej Kokowski. Finansował WOAK w Zamocisku. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej, kultury strzyżowskiej, grupy masłomęckiej; osada kultury pucharów lejkowatych.

Wykopy o powierzchni 437,5 m² zlokalizowano na południe od przebadanej uprzednio partii stanowiska, aby uchwycić skraj cmentarzyska grupy masłomęckiej, a także zabezpieczyć najbardziej zniszczoną część stanowiska.

Cmentarzysko kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej.

Zlokalizowano dalsze trzy groby szkieletowe. W obiekcie nr III odsloniono szkielet ułożony na brzuchu, pozbawiony nóg. W grobie nr V, leżącym na lewym boku zmarłego, z podkurczonymi kończynami, towarzyszyły co najmniej dwa naczynia - w tym pucharzik na pustej nóżce, skręć z drutu miedzianego oraz setki, niesztytowane najpewniej na odzież, drobnych muszelek. Znalaziono również wycięte z muszli kołeczka.

Cmentarzysko kultury strzyżowskiej.

Pierwszy grób tej kultury znaleziony został w zachodniej części badanego obszaru. Za głową leżącego